

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1867/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény 9. § (2) bekezdés *b)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] Az indítványozó jogi képviselő (dr. Szegi Péter ügyvéd) útján eljárva az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett (és az Alkotmánybíróság főtitkárának felhívására kiegészített) alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 9. § (2) bekezdés *b)* pontjának alaptörvény-ellenességét, valamint az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.9768/2024/8. számú ítéletének felülvizsgálatát, mivel a Gytv. támadott rendelkezése az indítvány szerint sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, a VIII. cikk (1) bekezdését, valamint a IX. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1. Az indítványozó 2022. augusztus 12-én a délutáni órákban megjelent Budapest V. kerület, Margit híd pesti hídfőjéhez megszervezett „Tiltakozás az erdeink tarvágása és a nemzeti parkok területének eladása ellen” elnevezésű demonstráción. Az indítványozó a demonstráló tömegben a Margit hídon gázmaszkot viselt, ezzel megakadályozva személyének azonosítását.
- [3] A Budapesti V. és VIII. Kerületi Ügyészség a fentiek okán vádat emelt az indítványozó ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 217/B. § (1) bekezdésébe ütköző gyülekezési szabadság megsértésének vétsége miatt.
- [4] Az ügyben eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) ítéletében megállapította, hogy az indítványozó megsértette a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontját,

és ezáltal megvalósította a Btk. 217/B. § (1) bekezdésében büntetni rendelt vétséget. A PKKB figyelembe vette az enyhítő és súlyosító körülményeket is, és erre tekintettel az indítványozót 2 évre próbára bocsátotta.

- [5] 2. A PKKB ítélete ellen az ügyészség súlyosításért (pénzbüntetés kiszabása) fellebbezett. Az ügyészség szerint a gázmaszk viselése alkalmas volt arra, hogy a szemlélőkben indokolatlan félelmet keltsen. Az indítványozó védője kifejtette, hogy az indítványozó nem volt tudatában annak, hogy bűncselekményt követett el, mivel álláspontja szerint az elkövetéskor a Gytv. még nem volt régen hatályban, így nem tudott még a köztudatba megerősödni ezen tilalom. Emellett hangsúlyozta az indítványozó védője azt is, hogy a gázmaszk viselése szorosan kapcsolódott a tiltakozás céljához, az indítványozó által közvetítendő üzenethez (a tiszta levegő „fák nélkül nem megy”). Ezért a védő indítványozta az ügyészi fellebbezés elutasítását, és a büntetés megrovásra enyhítését.
- [6] A fellebbezést elbíráló Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Törvényszék) ítéletében a PKKB ítéletét kis mértékben pontosította, a büntetést pedig 1 év próbára bocsátásra enyhítette.
- [7] A Törvényszék kiemelte, hogy a tényállás nem kizárólag az indítványozó beismerésén, hanem fényképes bizonyítékokon is alapul, ezzel együtt a tényállást a PKKB helyesen állapította meg, és az alapján okkal következtetett az indítványozó bűnösségére. A Törvényszék értékelte az enyhítő körülményeket is (pl. az idő múlása), és azt is, hogy az indítványozó gázmaszk viselése a rendezvény céljára is tekintettel nem volt alkalmas arra, hogy bárkiben „indokolatlan félelmet” kelthessen (mivel annak viselésének üzenetértéke volt). Ezekre tekintettel az indítványozó büntetését 1 év próbára bocsátásra enyhítette.
- [8] 3. A Törvényszék ítéletével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontjának a megsemmisítését kérte, mivel az álláspontja szerint sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, VIII. cikk (1) bekezdését, valamint IX. cikk (1) bekezdését. Emellett kérte azt is, hogy az Alkotmánybíróság kötelezze a Törvényszéket az ítéletének felülvizsgálatára.
- [9] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja, a Btk. vonatkozó rendelkezésével összevetve szükségtelen és aránytalan korlátozását valósítja-e meg a békés gyülekezéshez való jognak. Álláspontja szerint ugyanis az arc eltakarásának általános tilalma súlyos és indokolatlan korlátozásnak tekinthető. Erre tekintettel – álláspontja szerint – az eljáró bírónak az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulnia a Gytv. érintett rendelkezése miatt (kérve annak megsemmisítését) és akkor nem hozott volna alaptörvény-ellenes döntést.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy a demonstráció, amelyen részt vett, az erdők tarvágása ellen tiltakozott. Az ilyen gyűléseken évtizedek óta, a

világon mindenhol a tiltakozások állandó kelléke a gázmaszk viselése (hiszen, ha eltűnnek az erdők, akkor a tiszta levegő hiánya miatt mindenkinek gázálcot kell majd viselnie). Amikor a gyűlésen a rendőrök igazoltatták és felszólították, hogy vegye le a maszkot, annak azonnal eleget is tett. A büntetőeljáráásban azt is megerősítette, hogy a gázmaszk viselésével csupán a véleményének kinyilvánítása volt a célja.

- [11] Az indítványozó szerint a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja szükségtelenül és aránytalanul korlátozza az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdését valamint a IX. cikk (1) bekezdését.
- [12] Álláspontja szerint a korlátozás azért tekinthető szükségtelennek, mivel ellentétben más a Gytv. 9. §-ában található korlátozásokkal az arc eltakarásának korlátozása nem igazolható más alkotmányos érdek vagy alapjog védelme érdekében. A személyazonosság megállapítására vonatkozóan ugyanis a rendőrségi törvény megfelelő eszközt biztosít. A Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja álláspontja szerint szükségtelenül tág. Az ugyanis a Gytv. szerint elfogadható, ha a szervező jelzi a bejelentésében azt, hogy a gyűlésnek kommunikációs eleme az arc eltakarása, ugyanakkor az már nem elfogadható, ha ezt a kommunikációs eszközt a résztvevők alkalmazzák. A résztvevők ugyanakkor nem minden esetben vannak, illetve lehetnek tiszttában a tudomásul vett bejelentésben szereplőkkel. Valamint az is irreális elvárás, hogy a szervezők totális kontrollt tudjanak gyakorolni a résztvevők tekintetében. Az indítványozó azt is kiemelte, hogy a gázmaszk viselése semmilyen módon nem eredményezte a békés jelleg elvesztését. Indítványában kiemelte, hogy a Velencei Bizottság is arra hívja fel a figyelmet, hogy az arc eltakarása nem korlátozható az erőszakos magatartásra vonatkozó bizonyítékok hiányában.
- [13] A korlátozás aránytalanságát az indítványozó abban látja, hogy az arceltakarás tilalmát elrendelő rendelkezés célja álláspontja szerint enyhébb eszközökkel (szabálysértési vagy közigazgatási szankciók) is elérhető lenne. A büntetőjog eszköze ugyanis csak *ultima ratio* jellegű lehet. Korábban az arceltakarás szabálysértésnek minősült, és a jogalkotó nem adta alkotmányos indokát annak, hogy ezen a szankción szigorítson. Ráadásul a korábbi szabálysértés csak akkor valósult meg, ha az arceltakarás a személyazonítást is megghiúsította. Ezzel szemben a mostani szabályozás általános tilalmat határoz meg. Az arányossági mérlegelés elvégzése az arceltakarás tilalma kapcsán az Emberi Jogok Európai Bírósága által is kiemelt szempont, amelynek elmulasztása a gyülekezési szabadság sérelmét eredményezi.
- [14] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulniuk. Azonban ennek hiányában sem állapíthatta volna meg a PKKB és a Törvényszék az indítványozó bűnösségét, mivel az arceltakarás a véleménynyilvánítás körébe tartozott, így a cselekmény társadalomra veszélyessége nem valósult meg. Mindezek alapján az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság rendelje el a törvényszéki ítélet felülvizsgálatát.

II.

[15] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

[16] 2. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény érintett rendelkezése:

„217/B. § (1) Aki a gyűlés gyülekezési jogról szóló törvény szerinti békés jellegét biztosító korlátozásait megsérti, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

[17] 3. A gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény érintett rendelkezése:

„9. § (2) Ha azt a tudomásul vett bejelentés nem tartalmazta, a résztvevők
a) nem viselhetnek védőfelszerelést, egyenruhát, vagy azzal összetéveszthető ruházatot,
b) továbbá arcukat nem takarhatják el.”

III.

[18] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (1) bekezdése tekintetében részben megfelel az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.

[19] 2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [20] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. §-a és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján határidőben érkezett.
- [21] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló bírósági ítéletben érintett vádlott nyújtotta be az ügyet érdemben lezáró bírósági ítélettel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.
- [22] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, valamint a IX. cikk (1) bekezdésének a sérelmére is.
- [23] 3.1. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezen alaptörvényi rendelkezés érvényesülése – főszabály szerint – egy alapjog-korlátozást megvalósító jogszabályi rendelkezés vonatkozásában vizsgálható, összevetve azt az érintett alapjog alkotmányos tartalmával. Jelen ügyben ezen érintett alapjog az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében megjelenő békés gyülekezéshez való jog. Ezért az Alkotmánybíróság jelen indítvány alapján az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének érvényesülését nem önállóan, hanem csak az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben tudta vizsgálni.
- [24] 3.2. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének a sérelmére is, mivel álláspontja szerint azáltal, hogy a gyűlésen nem takarhatta el az arcát, sérült a szabad véleménynyilvánításhoz való joga, mivel nem tudta üzenetét szabadon kifejezni.
- [25] A véleménynyilvánítás szabadsága egy kommunikációs alapjog, amelyhez az alapjogok rendszerében szorosan kapcsolódik a békés gyülekezéshez való jog. A gyűlések szervezése, megtartása és az azokon való részvétel ugyanis lehetőséget ad a vélemények közös kialakítására. Amennyiben valaki egy gyűlésen részt vesz, ő azonosul a gyűlés kommunikációs üzenetével, és azon ezáltal nem egyénileg fog véleményt nyilvánítani, hanem másokkal (a gyűlésen résztvevőkkel) közösen. Ha tehát egy gyűlésen résztvevőnek – álláspontja szerint – korlátozták a szabad véleménynyilvánítási jogát, akkor az ő esetében nem az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében deklarált véleménynyilvánítási szabadsága sérült (sérülhetett), hanem a VIII. cikk (1) bekezdésében garantált békés gyülekezéshez való joga.
- [26] Mindezek alapján jelen ügyben az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének sérelmét önállóan nem vizsgálta.
- [27] Az alkotmányjogi panasz ezen részével összefüggésben azt is érdemes megjegyezni, hogy az indítványozó ezen alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben önálló érvelést nem is terjesztett elő (az érdemi indokolás hiánya pedig eleve az indítvány elbírálásának akadálya). Érvelése ugyanis kizárólag az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódott.

- [28] 4. Az indítványozó az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a Gytv. támadott rendelkezése a békés gyülekezéshez való jog szükségtelen és aránytalan sérelmét valósítja meg.
- [29] Ezen alaptörvényi rendelkezés tekintetében az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont], az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. A panaszos megjelölték továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány benyújtását részletesen indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [30] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügy vonatkozásában alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés b) pontja az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összhangban álló módon korlátozza-e az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében deklarált békés gyülekezéshez való jogot.
- [32] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló döntést mellőzve, az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján, az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.
- [33] 6. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának indokolásában arra is hivatkozott, hogy álláspontja szerint az eljáró bírónak észlelnie kellett volna a Gytv. támadott rendelkezésének alaptörvény-ellenességét és az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulnia, valamint arra is, hogy ennek hiányában is észlelnie kellett volna, hogy a cselekménye a véleménynyilvánítás szabadságának körébe tartozott, és így a társadalomra veszélyesség hiánya miatt nem lett volna megállapítható a bűncselekmény elkövetése.
- [34] E körben fontos kiemelni, hogy az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel a rendes bíróságok feladata és kötelessége az előttük fekvő ügyet a hatályos jogszabályok szerint – azokat céljukkal és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezve – elbírálni.

Abban az esetben, ha a bíróság egy alkalmazandó norma alaptörvény-ellenességét észleli úgy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja és az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróság egyedi normakontroll eljárását kezdeményezheti. A normakontroll eljárás kezdeményezésének lehetősége azonban nem jelentheti azt, hogy az egyik perben álló fél erre vonatkozó indítványa a bíróság számára kötelezettséget keletkeztetne. A jogintézmény ugyanis elsősorban nem a peres felek jogérvényesítésével, hanem a bíró jogalkalmazó, jogértelmező tevékenységével áll kapcsolatban. Az eljáró bírónak a felek által javasolt értelmezéstől eltérően, a rendelkezésre álló jogértelmezési módszereket felhasználva kell meghatározni a vonatkozó jogi rendelkezések tartalmát – adott esetben értelmezéssel kell tehát megteremteni az összhangot az Alaptörvénnyel. A norma alkotmánybírósági megsemmisítésére csak akkor kerülhet sor, ha az említett módon nem lehet megteremteni az összhangot az Alaptörvénnyel {lásd: 3106/2013. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [12]}.

- [35] Emellett azt is fontos kiemelni, hogy bár az indítványozó a törvényszéki ítélet vélt alaptörvény-ellenességével összefüggésben is megfogalmazott érveket, de azzal összefüggésben nem jelölte meg az Abtv. 27. §-át és határozott kérelmet sem fogalmazott meg annak megsemmisítésére nézve. Így az Alkotmánybíróság úgy értékelte, hogy erre irányuló kérelmet az indítvány nem tartalmaz, így a törvényszéki ítélet esetleges alaptörvény-ellenességét sem vizsgálta.

IV.

- [36] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [37] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja szükségtelen és aránytalan mértékben korlátozza a békés gyülekezéshez való jogot.
- [38] A Gytv. érintett rendelkezése szerint, ha azt a tudomásul vett bejelentés nem tartalmazta, a résztvevők arcukat nem takarhatják el. Ezen előírás kétségtelenül korlátozza a szabad és békés gyülekezéshez való jogot, hiszen a gyűlésen való részvétel jogát szűkíti. Mindezek alapján az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy ezen korlátozás összhangban áll-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével.
- [39] 2. Az Alkotmánybíróság a 3332/2018. (X. 26.) AB határozatában hangsúlyozta, hogy a gyülekezési jog kiemelt jellege nem jelenti azt, hogy az korlátozhatatlan alapjog lenne. Törvényi szinten a gyülekezéshez való jognak több általános korlátja is beazonosítható (lásd: 3332/2018. (X. 26.) AB határozat, Indokolás [21]). A jelen indítványban vizsgált Gytv. 9. §-a is ilyen korlátozásokat határoz meg. A Gytv. tervezetének parlamenti vitája során az előterjesztéshez benyújtott indokolás szerint

„a békétlen, vagy békés jellegét elvesztett gyűlés nem áll az Alaptörvény VIII. cikkének (1) bekezdésének védelme alatt. Ebből következően a jogalkotónak kötelessége megalkotni azon szabályokat, amelyek a gyűlés békés jellegét hivatottak biztosítani.” Ugyanezen indokolás az arc eltakarásának tilalma kapcsán számos nemzetközi példát hoz fel, amelyek alapján megállapítja, hogy az arceltakarás tilalmának az oka, hogy „a résztvevők így lesznek egyértelműen azonosíthatóak mind a többi résztvevő, mind pedig a gyűlést esetlegesen biztosító rendőrök számára.”

- [40] Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság is foglalkozott korábban – még a régi Gytv. hatálya alatt született határozatában – az arc eltakarás kérdésével. A 14/2016. (VII.18.) AB határozatában kimondta az Alkotmánybíróság, hogy „hiányossága a Gytv.-nek, hogy nem rendelkezik az arc eltakarásáról, aminek főszabály szerint tilosnak kellene lennie [...]” (14/2016. (VII.18.) AB határozat, Indokolás [64]).
- [41] Mindezek alapján megállapítható, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja a korlátozás céljaként a résztvevők azonosíthatóságát jelöli meg.
- [42] A békés gyülekezéshez való joggal összefüggésben fontos kiemelni, hogy bár „egy békés gyülekezés nem feltétlenül érzelem- és indulatmentes rendezvény” (14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [46]), de a közrend és közbiztonság fenntartás és garantálása a gyülekezéshez való jog gyakorlása során is elengedhetetlen. A Gytv. 4. §-a szerint a gyűlés vezetőjének a feladata, hogy megtegye a rend biztosítása, illetve fenntartása érdekében szükségessé váló intézkedéseket, így akár eltávolítsa a gyűlés békés jellegét megbontó, a korlátozó szabályokat be nem tartó résztvevőket. Ezzel együtt, ha ezen kötelességének a gyűlés vezetője nem tesz eleget, akkor ezen kötelezettséget a rendőrség, mind a rendezvényt biztosító hatóság látja el. Ennek során pedig fontos szempontként jelenik meg, hogy a rendőrség azonosítani tudja a résztvevőket. Ez megtörténhet a tömegből történő kiemelés által, vagy pedig a tömegben lévő személy más eszközzel való azonosítása által. Amennyiben ez valamilyen okból ellehetetlenül, jelen esetben mivel a résztvevő az arcát eltakarta, akkor a közrend és közbiztonság sem lesz feltétlenül biztosítható. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontjának korlátozási célja egy legitim célnak tekinthető.
- [43] 3. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti vizsgálat következő elemeként a korlátozás szükségességét kell megvizsgálni.
- [44] Kérdésként fogalmazható meg, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti korlátozás legitim céljának (azonosíthatóak legyenek a résztvevők) eléréséhez szükséges-e az arc eltakarás „általános” tilalmának kimondása.
- [45] A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-a szerint – többek között – a közrend, a közbiztonság védelme céljából a rendőr a személyazonosság megállapítása érdekében igazoltatást végezhet. Ez főszabály szerint személyes kontakttal valósítható meg. Ugyanakkor egy tömegrendezvényen

ez nem minden esetben kivitelezhető. Ezzel összhangban az Rtv. 42. § szerint a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt készíthet. Emellett a rendőrség közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvévőt helyezhet el és felvételt készíthet. Amennyiben pedig indokoltá válik (pl. a felvételen szereplő személy bűncselekményt követett el, vagy épp egy gyűlésen a közrendet, közbiztonságot veszélyeztető tevékenységet folytatott), akkor a rendőrség, vagy épp az ügyészség és bíróság, a felvételek alapján is elvégezheti a személyazonosítást.

- [46] Amennyiben a Gytv. nem határozná meg a gyűléseken érvényesülő, főszabály szerinti arc eltakarási tilalmat, akkor ezen személyazonosítási (legitim) cél nem lenne teljeskörűen, és minden esetben elérhető.
- [47] Mindezek alapján ezért megállapítható, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti korlátozás, a korlátozás legitim céljával összevetve, szükségesnek tekinthető.
- [48] 4. A jelen indítványban támadott Gytv. rendelkezés Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti vizsgálatának utolsó eleme a korlátozás arányosságának a vizsgálata. E körben azt kell megvizsgálnia az Alkotmánybíróságnak, hogy az arc eltakarás tilalma által okozott hátrány illetve szankcióval fenyegetettség (ami jelen esetben az arc eltakarása miatt indult büntetőeljárásban kiszabott büntetésben manifesztálható), arányban áll-e a fentiekben azonosított legitim céllal (vagyis a közrend, közbiztonság érdekében megvalósuló, a résztvevők személyének azonosíthatóságához fűződő céllal).
- [49] E körben ismételten fontos kiemelni, hogy egy gyűlésen való részvétel célja a közös véleménynyilvánítás. Minden gyűlésnek meghatározható ugyanis egy közös kommunikációs üzenete. Minden résztvevő, aki elmegy az adott gyűlésre feltételezhetően osztja ezt a közös kommunikációs üzenetet, azzal azonosulni tud. Ennek a közös véleménynyilvánításnak azonban a gyűlés szervezője valamint vezetője (aki főszabály szerint a szervező lesz, de ettől el lehet térni) által meghatározott keretei vannak. A Gytv. ugyanis egyértelműen kimondja, hogy a szervező az, aki a gyűlésen való részvételre a résztvevőket nyilvánosan felhívja, a gyűlést meghirdeti, továbbá a gyűlést megszervezi, és azt vezeti. Minden gyűlésen egyértelműen meghatározhatónak kell lennie a szervező/vezető személyének, hiszen az ő személyéhez kapcsolódik a gyűlés békés jellegének a megőrzési kötelessége is. Így, ha változik a vezető személye, azt haladéktalanul közölni kell a rendőrséggel és a résztvevőkkel is. Emellett ha a gyűlés szervezője vagy vezetője nem ismert, azt kell vezetőnek tekinteni, aki a napirendet meghatározza, akinek a gyűlés menetére befolyása van, illetve aki harmadik személyekkel szemben a gyűlést képviseli. A gyűlés vezetőjének pedig jól meghatározható kötelességei vannak. Így pl. a gyűlés vezetője

meghatározza a gyűlés rendjét és lefolyását, ennek során dönt a szó megadásáról és megvonásáról, a gyűlés berekesztéséről vagy befejezetté nyilvánításáról és szétszéleszti a résztvevőket. Megteszi a rend biztosítása, illetve fenntartása érdekében szükségessé váló intézkedéseket. Ezek eredménytelensége esetén a gyűlést feloszlatja. A gyűlés vezetője felel a gyűlés békés jellegének megőrzéséért és a rendőrségi határozatban előírtak betartásáért. A gyűlés vezetője a gyűlésről kizárhatja azt, aki a gyűlést súlyosan megzavarja. Akit kizártak, annak a helyszínt haladéktalanul el kell hagynia. Ha a kizárt személy a helyszínt nem hagyja el, a gyűlés helyszínéről a vezető eltávolíttatja. Ha a kizárt személynek a gyűlésen való további jelenléte a közbiztonságot vagy a közrendet közvetlenül veszélyeztet, illetve az mások jogainak és szabadságának sérelmével jár, a kizárt személy eltávolításában a gyűlés vezetője a rendőrség közreműködését kérheti. Mindezekből is jól látható, hogy a gyűlés irányát és menetét a vezető határozza meg. Ha valaki egy gyűléshez csatlakozik, akkor a vezető utasításait kell követnie (ezt a Gytv. is megerősíti a 6. § (1) bekezdésében: „A gyűlés résztvevői kötelesek a gyűlés vezetőjének és az irányítása alatt álló rendezőknek a rend fenntartása és biztosítása érdekében tett utasításait követni”), ide értve az arc eltakarás kérdését is.

[50] Fontos kiemelni, hogy bár a Gytv. főszabály szerint az arc eltakarásának a tilalmáról rendelkezik, de ez alól lehet kivétel. A Gytv. 9. § (2) bekezdése ugyanis úgy fogalmaz, hogy „ha azt a tudomásul vett bejelentés nem tartalmazta, a résztvevők [...] arcukat nem takarhatják el.” Amennyiben a szervező(k) a gyűlés bejelentése során jelzi(k) azt a rendőrség irányába, hogy a gyűlés célja miatt a résztvevők az arcukat (akár csak egy rövid időre) el fogják takarni (ez akár a jelen gyűlés esetében is lehetséges lett volna, ha a szervező a fakivágás elleni tiltakozás jegyében a levegő minőségének várható romlása miatt, kommunikációs célzattal, akár csak egy rövid időre is fel szeretne vetetni a résztvevőkkel a gázmaszkot), és ezt a szervező a rendőrséggel való egyeztetés során tisztázza, a rendőrség pedig e szerint tudomásul veszi a bejelentést, akkor a résztvevők el takarhatják az arcukat (általános jelleggel vagy a rendőrségi határozatnak megfelelően – pl. időbeli korlátozással). Ez pedig összhangban áll az Alkotmánybíróság korábbi határozatával is. Az Alkotmánybíróság ugyanis a 14/2016. (VII. 18.) AB határozatában azt is kimondta, hogy az arc eltakarásnak egy gyűlésen „főszabály szerint tilosnak kellene lennie, megfelelő kimentési lehetőséggel” (14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [64]).

[51] Itt is fontos felhívni azonban a figyelmet (újból) arra, hogy a résztvevők jogszerűen csak a szervező által közzétett felhívás szerint cselekedhetnek, mivel a gyülekezés szabadsága szükségszerűen csak csoportosan gyakorolható. Ha a rendőrség által tudomásul vett bejelentés szerint az arc eltakarása nem lehetséges, akkor a résztvevők egyénileg nem dönthetnek másképp (szankció fenyegetettsége nélkül). Ez alól pedig nem ad felmentést sem a Gytv. nem ismerete (hiszen a jogszabály nem

ismerete nem mentesít), sem pedig a gyűlés pontos felhívásának a nem ismerete (ahogyan az sem, ha a résztvevő nem követi a vezető utasításait).

- [52] Mindezek alapján megállapítható, hogy az arc eltakarás tilalma ugyan egy főszabály a Gytv.-ben, azonban – összhangban az Alkotmánybíróság korábbi döntésével – nem kivételt nem tűrő szabály. Azaz, ha a szervező egy a bejelentésben jelzi, és azt a rendőrség ezen tartalommal tudomásul veszi, akkor az arc eltakarás lehetséges. A résztvevőnek pedig a szervező illetve a vezető utasításait kell követnie, és a felhívás tartalma szerint kell cselekednie. Ha ezt elmulasztja, akkor viszont számolnia kell a jogszabályi következményekkel.
- [53] Megállapítható tehát, hogy a kimentés lehetőségére is tekintettel, a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja által meghatározott korlátozás, a korlátozás legitim céljával összevetve nem tekinthető aránytalan korlátozásnak.
- [54] 5. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó véleménynyilvánításhoz való joga (amelyet a korábban írtak szerint önállóan az Alkotmánybíróság nem vizsgált) azért sem sérülhetett volna, mivel azt semmilyen jogszabály nem zárja ki, hogy az indítványozó egymaga (hiszen egy fő véleménynyilvánítása nem közös véleménynyilvánítás, ezért nem is tartozik a Gytv. hatálya alá), úgy tiltakozzon a fák, erdők kivágása ellen, hogy gázmaszkot viselve, tiltakozó táblákkal jelenik meg közterületen.
- [55] 6. Az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja megerősíteni, azt többször is kimondott álláspontját, miszerint az Alkotmánybíróságnak nincs jogosítványa a büntetőpolitika által megfogalmazott szükségletek, követelmények és célok helyességéről és indokairól, így különösen azok célszerűségéről és hatékonyságáról határozattal dönteni. Az Alkotmánybíróság csak a normában testet öltött politikai döntés alkotmányosságáról vagy alkotmányellenességéről határozhat. [...] Az Alkotmánybíróságnak tehát arra van jogosítványa, hogy a büntetőpolitika alkotmányos korlátait állapítsa meg, de ne a politika tartalmáról döntsön, ennek során pedig különös tekintettel legyen az alapjogok védelmének alkotmányos büntetőjogi garanciáira (lásd többek között: a 3223/2024. (VI. 25.) AB határozat, Indokolás [43]).
- [56] Annak a jogszabályi változtatásnak a kérdése/ténye, hogy korábban a jogalkotó a gyűléseken való arc eltakarást csak szabálysértésnek tekintette, a hatályos szabályok szerint azonban már bűncselekménynek, nem alkotmányossági kérdés. Ezen változtatás megtételére a jogalkotónak, a büntetőpolitika keretében joga volt. Az Alkotmánybíróságnak itt legfeljebb a kérdéses Btk. rendelkezés alkotmányossági vizsgálatára lenne lehetősége, ez azonban jelen indítványnak nem volt tárgya.
- [57] 7. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összhangban nem sérti az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdését, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésén alapuló alkotmányjogi panaszt elutasította.

[58] 8. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdés *b)* pontja nem ellentétes az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésével, így az Abtv. 45. § (6) bekezdésének alkalmazása sem volt indokolt, az alkotmányjogi panasz ezen részéről az Alkotmánybíróságnak nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2026. február 3.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró